adásokat. Fogyasztási és egyenes adók emelése fog bekövetkezni, de némiképen célszerű csak a fogyasztási adó emelése lesz. Hogy az adókivetésnél milyen az eljárás, mindenki tudja. Akinek sokat kellene fizetni, eltagadja a jövedelmét, másokra viszont tulsokat rónak ki. Egyetlen reális alapja a bevételek növelésének csak az állam gazdasági erejének növelése lehet. Nem fogadja el a költségvetést.

Az elnök tiz percre felfüggesztette az ülést.

Szünet után a néppárti *Simonyi-Semadam* Sándor szólalt föl és kijelentette, hogy nem fogadja el a javaslatot. Szintén a katonai terhek ellen szólt, valamint tiltakozott az ujabb adóemelések ellen.

(Interpelláció Ökörító miatt.)

Az ülés végén *Huszár* Károly a következő interpellációt intézte a belügyminiszterhez:

Van-e tudomása a belügyminiszter urnak arról, hogy az ökörítói tüzkárosultak javára a társadalom által összegyüjtött igen tekintélyes összeg még mindig nincs kiosztva, holott körülbelül száz egyén olyan nyomorba jutott, hogy valóban égető szükségük van a segélyekre?

Minő intézkedéseket tett a belügyminiszter ur, hogy az adományok haladéktalanul kiosztassanak?

Kiket terhel e botrányos ügyben a kötelességmulasztás?

Mit szándékozik a belügyminiszter ur tenni, hogy a főispán és alispán nyilatkozataiban fönforgó ellenmondásra vonatkozólag, amely a begyült segélyösszeg nagyságára vonatkozik, világosság derittessék?

Hajlandó-e a belügyminiszter a hibás közegek szigoru megfenyitésével példát statuálni, hogy a jövőben hasonló bürokratikus skandalum elő ne fordulhasson?

Az ökörítói segélylyel kapcsolatban Huszár szóvátette a délvidéki árvizkárosultak javára gyüjtött adományok ügyét is és kérdezte, hogyan osztották szét azokat?

(A miniszterelnök válasza.)

Héderváry Károly gróf miniszterelnök nyomban válaszolt az interpellációra, kijelentette, hogy igazolásra szólitotta föl a közigazgatási hatóságokat s utasitotta a szatmármegyei alispánt a segitség azonnal való kiosztására. Az egybegyüjtött összeg körülbelül 140—150.000 korona és szó sincs róla, hogy elkallódott volna belőle valami. Beismeri, hogy az ügy kezelésében kvalifikálhatatlan hanyagság történt, ami annál sulyosabb, mert annak idején egész Európa részvéttel fordult felénk és a szerencsétlenek segitségére sietett s igy az egész európai közvéleménynyel szemben felelősség terhel bennünket. Felelősségre fogja vonni a mulasztó tisztviselőket s szigoruan fog velük szemben eljárni. A krassó-szörénymegyei szerencsétlenség dolgában, melyet Huszár szintén érintett, nem fordulhat elő hasonló mulasztás. Energikusan folytatják a kár fölbecslését s ennek megtörténte után nyomban szétosztják a gyüjtött segitséget.

A miniszterelnök válaszát, melyet csak előzetes válasznak jelzett, a Ház egyhanguan tudomásul vette.

Az ülés kettedfél óra után végződött.

A nemzetközi leszerelés kérdése. *Londonból* jelentik: Az angol alsóház ülésén Mac *Kenna* az admirálitás első lordja félbeszakitotta *Balfour* beszédét azzal a megjegyzéssel, hogy az admiralitás nem osztja Balfour vélekedését a hármasszövetség 1914. évi előrelátható hajóhaderejét illetőleg. *Daillon* (nacionálista): Rendkivül nagy szkepzsissel viseltetik arra nézve, hogy az Amerikával való döntőbirósági szerződés, még ha meg is lehetne kötni, közvetlen hatást gyakorolna a fegyverkezésekre. Az ellenzék azt mondja, hogy Angliának a hármasszövetség ellen kell hajókat épitenie. Vajjon kész-e az ellenzék arra is, hogy a hármasszövetséggel mérközzön? Pichon volt külügyminiszternek a katonai tárgyalásokra vonatkozó nyilatkozatait illetőleg azt mondja Dillon, hogy az a nyomasztó impresszió vehető észre, mint hogyha Franciaországgal való szövetség állana fönn. Nem bizonyos, vajjon, ha Nagy-Británniának sikerülne az Egyesült Államokkal való szerződést megkötni, nem-e használnák ezt föl ürügyül további flottaszaporitásra, nevezetesen nem-e járna azzal a közvetlen hatással, hogy uj német flottatörvényt provokál. Robert *George* határozati javaslatát végül kétszáztizenhat szavazattal ötvennégy ellen elvetik. — *Berlinből* jelentik: A szociáldemokrata párt a birodalmi gyülésen tegnap terjesztette be előre jelzett inditványát *a nemzetközi leszerelés* tárgyában. Az inditvány igy szól:

Határozza el a birodalmi gyülés, hogy fölkéri a birodalmi kancellárt, hogy tekintettel a francia képviselőház és angol alsóház készségére, amelyekkel hajlandó a fegyverkezést korlátozni, tegye meg a szükséges lépéseket avégből, hogy *nemzetközi megegyezés jöjjön létre az általános fegyverkezés korlátozására.*

Szeged és az egyetem.

— Elmondta Dániel Ernő báró. —

(Saját tudósitónktól.) *Dániel* Ernő báró, valóságos belső titkos tanácsos, nyugalmazott kereskedelemügyi miniszter, akit a Délmagyarországi Magyar Közmüvelődési Egyesület legutóbbi közgyülésén egyhangu lelkesedéssel választottak meg a kulturegyesület elnökének, pénteken délután Szegedre érkezett. *Dániel* Ernő bárót *Perjéssy* László kereskedelmi és iparkamarai titkár, a DMKE ügyvezető alelnöke fogadta. A báró, aki a Tisza-szállóban szállt meg, este végignézte a szinházban *Hanako* társulatának előadását. Szombaton elnökölni fog a DMKE igazgatósági ülésén, előzőleg pedig részt vesz azon az ebéden, amelyet *Lázár* György dr, polgármester a tiszteletére ad.

A *Délmagyarország* munkatársa pénteken délután fölkereste *Dániel* Ernő bárót, aki a szegedi kulturáról és a szegedi egyetemről a következő érdekes és értékes kijelentéseket tette:

— Az én nézetem Szeged kulturájáról a gyermekkorom óta nagyon megváltozott. Hogyha előttem áll az a Szeged, amelyet az árviz előtt láttam és ami az most, csakugyan azt kell mondani, hogy *a délmagyarországi közmüvelődésnek és kulturának itt van a központja.* Ha egyáltalában beszélünk Délmagyarország kulturájáról, nem lehet azt akkor szétválasztani Szegedtől. Akárhogy is tekintjük a kérdést: *Szeged a gócpontja Délmagyarország kulturális életének.*

— Szegednek azonban egy nagy mulasztást kell helyrehozni és én azt hiszem, hogy ez a szegediek nagy örömére sikerül is. *Ide kell hozni a harmadik egyetemet. Az egész országban nincs egy város sem, amely annyira alkalmas volna az egyetem céljaira, mint Szeged.*

— Én ugy látom, hogy nagy küzdelem lesz ebben a kérdésben. A városok versengenek egymással az egyetemért, de *ahoz a legtöbb joga Szegednek van.* Délmagyarország képviselői, én ugy hiszem, hogy pártkülönbség nélkül ekszponálni fogják magukat a *szegedi* egyetem érdekében és remélem, hogy ennek meg is lesz a kellő eredménye. Erről a kérdésről Kelemen Bélával különben már tárgyaltam is.

— *Szegednek minden tekintetben meg van a joga ahoz, hogy itt egyetemet állitsanak föl.* A kormánykörökben még nem nyilatkoznak sem pro, sem kontra és *még nem foglaltak állást. Azok a hirek, hogy a kormány döntött már, nem felelnek meg a valóságnak.*

— *Én már tárgyaltam ebben a kérdésben a kormánnyal,* természetesen erősen képviseltem Szeged érdekeit, de választ arra, hogy hol lesz az egyetem, még nem kaptam. A magam részéről már husz esztendő óta támogatom Szegednek az egyetemért folyó akcióját és támogatom a jövőben is.

— A kormány egyelőre egy egyetemet akar fölállitani, de *nem tartom kizártnak azt sem, hogy két egyetemet állitanak, egyet Szegeden, egyet Debrecenben.* Igy a lehetőséghez képest mind a két város igényeit ki akarják elégiteni, de hogy *Szeged jogos igénye kielégitést nyer, azt a magam részéről bizonyosnak tartom.*

Az osztrák helyzet.

— Bienerth miniszterelnök nyilatkozata. —

(Saját tudósitónktól.) Az osztrák pártok vezetői ma délelőtt megjelentek a miniszterelnöknél, hogy megismerjék a kormány álláspontját a képviselőház munkaprogramját és a parlament munkásságát illetőleg. A tanácskozáson *Bienerth* báró miniszterelnökön kivül részt vettek *Glombinszky* dr, *Mayer* dr, *Zalevszki* és *Wiesskirchner* miniszterek is.

A miniszterelnök elsőbben is utalt arra, hogy az utóbbi időben ismételten merültek föl hiresztelések *a képviselőház föloszlatásáról,* valamint arról, hogy a kormány maga is tervezi a képviselőház föloszlatását. Erre vonatkozóan meg kell állapitania azt, hogy a kormány még mindig bizik abban, hogy az erők egyesitése révén *sikerül a parlamentet munkaképessé tenni,* tehát a kormány nem is gondol ezidő szerint a képviselőház föloszlatására. Mindazáltal elkövetkezhetik a helyzet oly változása, hogy a kormány kénytelen lesz ezekhez az eszközökhöz nyulni.

A miniszterelnök kijelentette továbbá, hogy a kormány sulyt vet arra, hogy *a képviselőház husvétig még három javaslatot elintézzen.* Az egyik a költségvetési provizórium, a másik a költségvetési provizóriumban kért fölhatalmazás kölcsön megkötésére, a harmadik pedig az ujoncjavaslat megszavazása. A költségvetési provizórium ügye azért sürgős, mert semmi remény sincs arra, hogy a birodalmi gyülés az idei költségvetést idejében elintézze s igy március 31-ike után *ekszleksz állapotba* jutna az ország, ami oly precedens-eset, amelyet lehetőleg el kell kerülni.

Ami a kölcsönt illeti, — mondotta a miniszterelnök, — a képviselőháznak kötelessége, hogy a kölcsön megkötésére a fölhatalmazást megadja, minthogy a delegáció a hadsereg rendkivüli szükségletét megszavazta. A kölcsön-kérdés elintézése már azért is sürgősen szükséges, mert később a pénzpiac helyzete előreláthatóan nem lesz olyan kedvező, mint most.

Bienerth báró miniszterelnök beszéde után a többi miniszter is fölhivta a pártok vezetőit, hogy a nehéz helyzetben tegyenek meg mindent, hogy a parlament ismét munkaképes legyen és a sürgős javaslatokat elintézhesse.

A főrendiház elfogadta az ujoncjavaslatokat. A magyar országgyülés főrendiháza pénteken délután öt órakor *Csáky* Albin gróf elnökletével ülést tartott, amelyen az elnök kegyeletes szavakkal elparentálta *Zichy* Nep. János, *Haller* Károly, *Zichy* Béla, *Bornemissza* Kálmán grófokat és *Horváth* Lajost. A főrendiház az elhunyt főrendek halálán érzett részvétét megörökiti aj egyzőkönyvben. *Széchenyi* Viktor gróf beterjesztette az igazoló-bizottság jelentését, mely szerint a bizottság *Wickenburg* Márk gróf fiumei kormányzó, *Kenessei* Béla erdélyi egyházkerületi püspök, *Dégenfeld* József a tiszáninneni evangélikus református és *Dókus* Ernő, a tiszántuli református egyházkerület főgondnoka meghivólevelét igazolta. *Scholtz* Gusztáv bányai evangélikus püspökét pedig ki fogja eszközölni.